

Sari Sarkomaa kok ym.

Kirjallinen kysymys kuntoutuspsykoterapian rahoituksesta ja jatkosta

Eduskunnan puhemiehelle

Kelan kuntoutuspsykoterapiat vastaavat tällä hetkellä valtaosaa Suomessa annettavasta psykoterapiasta. Vuonna 2019 Kelan kuntoutuspsykoterapiaa sai Kelan tilastojen mukaan 50 392 ihmistä, joista nuoria 16—26-vuotiaita oli 12 595. Kustannukset olivat 87,3 miljoonaa euroa. Päätökset tehtiin samoilla kriteereillä keskitetysti Kelan määräämällä tavalla lääkärin läheteellä ja Kelan asiaan erittäin hyvin perehtyneen Kelan kuntoutusryhmän toimesta.

Kelan kuntoutuspsykoterapiat on lakisääteistetty vuonna 2011 Kelan kuntoutusta koskevan lain muutoksella. Sitä ennen ne olivat harkinnanvaraisia. Lisäksi kuntoutuspsykoterapian korvausta on nostettu vuoden 2016 alusta sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Kelan kuntoutuspsykoterapian kehittämisestä on sovittu hallituksen ja työmarkkinajärjestöjen vuoden 2017 eläkeratkaisua koskevan, syksyllä 2014 tehdyn sopimuksen liitteessä, joka koskee työkykyä ylläpitäviä ja työuria pidentäviä kuntoutustoimia.

Kelan kuntoutus on erittäin tuloksellista. Kelan rekisteriseurannan mukaan noin 80 prosenttia kuntoutujista on täysin työ- tai opiskelukykyisiä kuntoutuksen päättyessä. Suurin osa kuntoutukseen osallistujista jatkaa työtä ja opiskelua myös kuntoutuksen aikana.

Sote-uudistuksen suunnittelun yhteydessä on esitetty Kelan kuntoutuspsykoterapian lakkauttamista ja sen järjestämisvastuun siirtoa jatkossa sote-maakuntien tai ns. hyvinvointialueiden vastuulle.

Kuntoutuspsykoterapian järjestämisen lopetus ja resurssien hajottaminen 21 osaan ei vastaisi psykoterapian tarvitsijoiden ja terveys- ja kuntoutuspalvelujärjestelmän kehittämistarpeita. Yhdenvertaisuusperiaate vaarantuu, jos kuntoutuspäätöksiä ryhdytään tekemään 21:llä eri perusteella 21:ssä eri hallinnossa.

Vuonna 2017 kuntoutuksen uudistamiskomitea yksimielisessä mietinnössään totesi, että Kelan kuntoutuspsykoterapiaa ei pidä lakkauttaa ennen kuin sote-uudistuksesta, monikanavaisen rahoitusjärjestelmän muuttamisesta, kuntoutuksen muutoksenhausta ja kuntoutuspalvelujen asiakasmaksuista on eduskunnassa päätetty ja järjestämisvastuun siirtoon liittyvät kysymykset on selvitetty ja ratkaistu sekä maakuntien on todettu järjestävän riittävässä laajuudessa järjestämisvas-

Kirjallinen kysymys KK 967/2020 vp

tuullaan olevat psykoterapiaa koskevat palvelut. Marinin hallitusohjelmassa kuntoutusjärjestelmää aiotaan kehittää kuntoutuksen uudistamiskomitean linjausten perusteella.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus aikoo järjestää kuntoutuspsykoterapian osana sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta,

miten hallitus aikoo varmistaa kuntoutuspsykoterapian yhdenvertaisen saatavuuden ja kriteeristön toteutumisen koko maassa,

miten hallitus varmistaa, että kuntoutuksen uudistamiskomitean linjaus Kelan kuntoutuspsykoterapiasta toteutuu sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa ja

aikooko hallitus toteuttaa terapiatakuun tavoitteita?

Helsingissä 22.12.2020

Sari Sarkomaa kok
Anna-Kaisa Ikonen kok